

популярній реєстрація компаній на Кипрі, що в значительній мірі пов'язано з широкомасштабною рекламної кампанією по продвиженню Кипра на ринок СНГ. Однак, в зв'язі з вступленням Кипра в ЄС в травні 2004 г., статус і роль даного регіону суттєво зміниться.

Среди других зарубіжних інвесторів АРК виділяються Ізраїль, Об'єднані Арабські Емірати, Ісландія, Ліван, які не являються оффшорними зонами, але в плані податкових переваг стоять нарівні з оффшорними компаніями.

Внаслідок вищеизложеного можна виділити наступні переваги оффшорного бізнесу для економіки АРК: збільшення притоку валютних засобів, створення сучасної інфраструктури, підвищення кваліфікації місцевих працівників, а також і зростання зайнятості, прискорення економічного і технічного прогресу. Незважаючи на позитивні сторони оффшорного бізнесу, існують і деякі негативні наслідки. Це – втрата прибутку, посилення впливу, загроза проникнення в галузі, пов'язані з національною безпекою, використання капіталовкладень як способу отримання «брудних грошей» і різного роду банківських афер і др.

Коняшина О.М. МОДЕЛЮВАННЯ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Сучасний економічний розвиток характеризується чіткою тенденцією до інтеграції національних економік, що диктується як закономірністю розвитку світової економічної системи в цілому, так і національних економік як її складників. Сучасний розвиток і науково-технічний прогрес прискорює інтернаціоналізацію виробництва, також це ставить нові вимоги до якісних характеристик виробництва. Ускладнюються технологічні процеси виробництва, прискореними темпами розвиваються транснаціональні корпорації, все більше фінансових коштів витрачається на науково-дослідні роботи. Все це потребує більшої концентрації капіталовкладень і збільшення місткості ринків. Сьогоднішній розвиток України не в змозі передбачати та впроваджувати одночасно з розвиненими країнами наукові розробки.

Обладнання на якому сьогодні працюють наші підприємства на 70% вийшло за межі можливості його використання. Ступінь зносу основних фондів дедалі збільшується. А це в свою чергу може призвести до техногенних катастроф. Конкуреноспроможність нашої продукції на світовому ринку при такій зношеності основних фондів мінімальна.

Доцільність імпорту іноземного обладнання можна охарактеризувати тим, що технології, ноу-хау є важливим інвестуванням капіталу так як люди навчаються виробляти, а не просто споживати імпортовані товари. Розглянувши тему «управління імпортованими операціями на підприємстві» ми бачимо актуальність проблеми імпортування іноземного обладнання до України. Країна йде швидкими кроками розвитку економіки, виробництва. Та зношеність і застарілість обладнання на підприємствах не дає змоги реалізуватися на максимально можливий потенціал. Через це і відставання від науково-технічного прогресу, бо немає обладнання для його впровадження, і неконкуреноспроможність на міжнародних ринках вітчизняних товарів.

Використання ж імпортованого обладнання дозволяє насамперед розпочати роботу в напрямку виробництва, тому що на Україні в багатьох регіонах зовсім відсутня сфера виробництва товарів. Дотого ж це дозволить збільшити кількість робочих місць. В свою чергу така імпортована політика матиме вплив на експортну стратегію України, яка буде більш спрямована на структурну перебудову економіки, вдосконалення галузевої і територіальної структури виробництва, збільшення питомої ваги та обсягів продукції з високим ступенем переробки, особливо наукоємної, скорочення обсягів вивезення за межі митної території України сировини, зменшення кількості екологічно шкідливих та ресурсовитратних виробництв, що зумовлюють залежність від поставок енергоносіїв, сировини та напівфабрикатів.

Досить практичним підходом для опанування вимог зовнішнього ринку є участь українських підприємств в міжнародній кооперації при виготовленні експортної продукції. Одним з головних напрямів слід вважати розробку та виготовлення товарів в повній відповідності з рекомендаціями міжнародних організацій з стандартизації.

Перспективним напрямом є вихід на передовий рубіж у виробництві або технології і завоювання позицій запровадження нових технологій, виробу. В Україні такі можливості є завдяки розробкам вчених військово-промислового комплексу, створивших немало унікальних технологій. Таким чином залучення іноземного устаткування до вирішення наших виробничих можливостей є на даному етапі перспективним напрямом розвитку держави, також це дозволяє стабілізувати національну економіку, сприяє підвищенню ВВП, та інших макроекономічних показників.

Источники и література

1. Прокушев Е.Ф. Внешнеэкономическая деятельность. – М.: ИВЦ «Маркетинг», 1999.
2. Буглай В.Б., Ливенцев Н.Н. Международные экономические отношения. – М.: Финансы и статистика, 1996.
3. Грачев Ю.Н. Внешнеэкономическая деятельность. Организация и техника внешнеторговых операций. – М.: ЗАО «Бизнес-школа, Интел-Синтез», 2000.
4. Управление внешнеэкономической деятельностью / А.И.Кредисов, С.Н.Березовенко, В.В. Волошин и др. – К.: Феникс, 1996.

Коренів Е.Н. ВПЛИВ ВНУТРІШНЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ НА ПОЗИЦІЮ КОРПОРАЦІЇ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ

Положення, що займає акціонерна компанія на фондовому ринку, залежить від багатьох чинників. Динаміка ціни на цінні папери компанії обумовлена не тільки ринковими, політичними, валютними чинниками, але й психологічними. Сьогодні визнається, що ринкова ціна корпоративних цінних паперів реагує на певні *сигнали*. Дуже важлива роль у формуванні таких сигналів належить спостережній раді компанії.

На жаль, сьогодні у багатьох АТ спостережна рада у своїй діяльності, власне кажучи, функцією *спостереження* й обмежується. Невикористання його потенціалу повною мірою обумовлює можливість прояву внутрішніх пороків акціонерної форми господарювання у вітчизняній економіці. Найбільше ефективною і загально визнаною світовою практи-

кою є наявність у підпорядкуванні ради потужної структури профільних комітетів, що забезпечують визначену спеціалізацію при здійсненні його місії [2].

В даний час в Україні законом передбачається створення одного з можливих профільних комітетів - ревізійної комісії, що є органом, що здійснює внутрішній контроль за фінансово-господарською діяльністю товариства [1]. Але здійснюваною нею щорічної перевірки недостатньо для своєчасного запобігання порушенню прав акціонерів.

Для поліпшення даної ситуації найбільше доцільним рекомендується впровадження системи комітетів Спостережної ради. Виходячи з двоїстості ролі Ради - визначення стратегії і захист прав акціонерів, - можна обумовити відповідно і дві функціональні підсистеми структури комітетів. Підсистему *стратегічного управління* формують Комітет зі стратегії і політики і Комітет з планування і бюджетування. *Захист прав акціонерів* забезпечують Комітет з прав акціонерів і розкриттю інформації, Комітет з винагород і призначення членів Правління, Комітет по аудиту і дотриманню законодавства.

Комітет зі стратегії і політики. Розробляє і/або затверджує загальну стратегію, основні задачі і рекомендації щодо господарської діяльності організації. Контролює виконання стратегії і впровадження методів управління ризиком, включаючи дотримання законодавства про охорону навколишнього середовища й антикризове управління. *Комітет з планування і бюджетування.* Виходячи з рекомендацій комітету зі стратегії проводить експертизу і затверджує більш детальні плани і кошториси будівництва нових виробничих ліній, здійснення значних проектів, придбання дорогих активів і методів їхньої фінансування, інших аналогічних рішень. *Комітет з винагород і найму членів Правління.* Цей комітет контролює процедуру наймання членів виконавчого органа, включаючи голову правління, затверджує розмір їхньої винагороди, проводить щорічний аналіз їхньої діяльності на предмет підвищення розміру винагороди і надання інших форм заохочення. *Комітет з прав акціонерів і розкриття інформації.* Задачею комітету є забезпечення дотримання посадовими особами й органами товариства процедурних вимог регламенту, що гарантують реалізацію прав і інтересів акціонерів. *Комітет Спостережної ради з аудиту і дотриманню законодавства* здійснює контроль за діяльністю і результатами роботи незалежних і внутрішніх аудиторів, аналіз фінансової звітності і що розкривається в ній інформації до її уявлення на твердження Даний комітет повинний складатися винятково з незалежних членів. Найбільше ефективно функціонують комітети в щодо невеликому складі (3-5 осіб).

Таким чином, наявність у структурі управління компанії потужної системи комітетів Спостережної ради здатне забезпечити належний рівень захисту прав акціонерів, що є одним з сприятливих *сигналів* для операторів фондового ринку.

Источники и литература

1. Закон України "Про господарські товариства" / Відомості Верховної Ради. – 1991. – № 49.
2. Козаченко Г.В. Воронкова А.Е., Коренев Е.Н. Основи корпоративного управління. Навчальний посібник. – Луганськ: Вид-во СНУ, 2001. – 480 с.

Корнілова І.М.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

В умовах посилення процесів інтернаціоналізації, глобалізації, конкуренції особливого значення при визначенні напрямків національного довгострокового економічного зростання набуває необхідність врахування тенденції збільшення розриву між країнами сучасного світового господарства. Провідне місце серед чинників відокремлення країн - лідерів від іншого світу на сьогодні займає активне використання науково-технічного потенціалу, збільшення частки неринкового сектору економіки, пріоритет впровадження дослідницької стратегії щодо розвитку технологічного потенціалу у порівнянні зі стратегією використання ринкових можливостей.

Для України необхідно визначитися у характері, виборі форм, методів технологічного розвитку, розробити стратегію інноваційного розвитку та визначити шляхи її реалізації. Світовий досвід інноваційного розвитку вказує на ефективність практики раціонального поєднання стратегії запозичення нововведень через різноманітні форми науково-технологічного обміну зі стратегією розробки власних випереджаючих науково – технічних розробок, враховуючи стан та можливості ефективного використання науково – технічного, виробничого потенціалів різних галузей, регіонів країни.

Необхідною умовою реалізації стратегії інноваційного розвитку виступає ринок прав інтелектуальної власності, який є первинним і знаходить свій прояв у різноманітних формах, зокрема, у ринках результатів використання цих прав. Ринок інтелектуальної власності можна розглядати: як частину науково-технічної та інноваційної діяльності, яка пов'язана з правовою охороною знань та їх використанням як об'єктів права інтелектуальної власності; як сукупність комерційних відносин з приводу створення, комерціалізації та використання результатів інтелектуальної діяльності; як механізм реалізації результатів інтелектуальної діяльності; як форму узгодження інтересів учасників інноваційного процесу; як засіб приведення в дію сукупності науково – технічних, виробничих, фінансових, управлінських та інших факторів здійснення інновацій.

Стан, особливості функціонування та тенденції ринку інтелектуальної власності є відображенням ступеню розвитку інноваційної системи на різних рівнях дослідження. Загальними світовими тенденціями в умовах інтенсифікації інноваційної діяльності стає збільшення масштабів міжнародного науково - технологічного обміну, високі темпи зростання обсягів світового ринку прав інтелектуальної власності, наукомісткої продукції та технологій, поступове збільшення кількості суб'єктів ринку. Це, наприклад, знаходить своє відображення у збільшенні питомої ваги результатів інтелектуальної діяльності у вартості суспільного продукту. Так, сьогодні частка інтелектуального продукту у загальній вартості продукту складає приблизно – 35 %, а за прогнозами у 2010 р сягатиме 70 %. Частка нових або удосконалених технологій, продукцій, обладнання, які містять нові знання або рішення, у розвинутих країнах складає 70-85 % приросту ВВП.

Ринок інтелектуальної власності в Україні у цивілізованому вигляді почав формуватися в останні роки. На жаль, динаміка його розвитку не відповідає потенційним можливостям та ролі у забезпеченні довгострокового економічного зростання.

Незважаючи на позитивну динаміку надходження заявок на видачу охоронних документів, отримання патентів на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, кількості використаних об'єктів промислової власності в останні роки, кількість отриманих патентів на винаходи та укладених ліцензійних угод залишається непропорційно низькою по відношенню до науково-технічного потенціалу України. Характерною ознакою ринку інтелектуальної власності в Україні є ни-